

Tóth Erzsébet

Hazafelé a német éjszakában

Miért e hosszú,

reménytelen utak, miért a szegénység
zaklatott kíváncsisága, miért a lélek szomja,
miért a féltés, miért a félelem?
Ötözz fel jól, ha nem volt még elég a fázás,
ha neked az kell, hogy a Rajna idegen, hideg
szeleiben is fázhass.

Frankfurt minek?

Az Északi Jeges-tenger sincs már
sokkal messzebb.

Miért nem tud otthon maradni,
aki nem kell senkinek? Éppen azért?
„Megyünk ünnepelni mások sikereit.“

Mondja egy fáradt, bölcs költő.

„De én nem vagyok irigy, engem egyszerűen érdekel,
tudod, hogy lefordítsák az embert, az csak nyelv-
tudás, csak jó sok pénz, hogy utazgathass, és
kapcsolatok ápolgatása. Én szegény és öreg vagyok
már ehhez. De aki hajlamos az ilyesmire, még
az se biztos, hogy boldogabb. Nem biztos,
hogy annyira fontos a boldogság.“

Hát nem.

A buszról néhány pillanatra
belenézel egy-egy autóba, egy-egy életbe.

A hátsó ülések gyerekülésein
álmodó gyerekek szépek, csak Magyarországon
vannak olyan szívszorítóan csúnya gyerekek,
vagy máshol is? „Nekem nincs gyerekem, én
megelégszem azokkal a gyerekekkel,
akik már a világon vannak.“

Egy német polgár mandzsettagombja villan a szemedbe,
állandóan majszólo feleségek,
egy másik vezető lábát pihenteti a műszerfalon,
alig érinti a kormányt,
látni lehet, ez az autó a kényelem netovábbja,
látni lehet, a bőre alatt is pénz van.

Wiesbadent

ennek ellenére szerettem, meglátni és megszeretni,
ha ritkán is, vannak ilyen városok. Wiesbaden,
fél óra sem kellett hozzá, az enyém lett, sétáltam,
virslit ettem, mindenki ismerős volt és senkit
nem ismertem, grasszáltam önfeledten
a frankfurti megnyitók helyett. Az IBIS Hotel
kényelmes, tiszta ágyára magam mellé senkit nem
képzelttem, még a csillagok is úgy akarták,
hogy álmomban se képzeljek.

Biztos a fáradtság tette, de este hattól
reggel hatig aludtam, nem álmodtam.

Azután csak be kellett menni Frankfurtba.

A vásáron

persze a kultúra tobzódása,
– nem mondom, hogy az irodalom, a könyvek
ünnepén itt eltörpül az irodalom –
az elegancia, a fölény, a biztonság,
a gazdagság szaga. A vásáron a pénzszag.
„Veszíteni tudni kell.“ – mondja valaki a német
pavilonnál, fogalmam sincs, hogy jön ez ide.

Vásárolni könyvet nem lehet.

A faber and faber-nél Sylvia Plath

félénk, gyönyörű arca zöldesszürkén vibrál

óriásira nagyítva. Biztos üzlet még most is.

Egyik mozgólépcsőn le, a másikon föl,
azután mozgójárdák, ha akarok állok, ha akarok megyek.

„Elfele megyek már hónapok óta,
nem lehet nem észrevenni.“ – gondoltam döbbenet,

elfele, s volna-e, ki e szó hallatán nem hagyná ki

az otromba viccet? Volna. Futott velem

tovább, hullámzott alattam a vas-szőnyeg.

Majd meglátok egy plakátot: Juden in Ungarn,

közeledünk Magyarországhoz.

A magyar pavilon hogy mást ne mondjak szegényes,

milyen is lenne. Elkülönítve,

magányosan úszik a félhomályban, alagsorok tűnik,

pedig csak földszint, és inkább múzeum mint vásár.

Aki itt járkal, vagy könyve jelent meg németül,

vagy ezután fog megjelenni,

vagy csak szeretné, hogy megjelenjen.

Véletlenül ide senki be nem téved.

”rákig sétálhatsz anélkül, hogy szólna hozzád valaki.

Önmagáért fut mindenki. Az amerikai pavilonban

többen szóltak hozzád. Where are you from?

Kedves kérdés ez, kedvem lenne azt válaszolni,

hogy éhes vagyok és egy éhes országból jöttem,

ellenben jókedvem van, és kegyes kedvemben

megmondom honnan vagyok és hogy szeretem Sylvia Plathot.

És szemérmetlenül azt is mondom, hogy verseket írok.

Van-e nálam egy könyvem? Nincs.

Ilyen vagyok, faber and faber. Később a parkban

magyar népdalokat hallgatok, nézem a népi táncot,

ilyet otthon már régen tettem.

Jó lesz a sötétben utazni,

itt hagyni ezt az egészet. De előbb még

Oravecz Imréért átloholunk fél Frankfurton,

s közben azon gondolkodom, hogy a Kalapácsos Emberre

felmászott-e már valaki valaha, csak úgy

szórakozásból, hogy ne legyen olyan félelmetes?

Hazafelé

a német éjszakában egy magyar író elhányja magát

és nem csupán képletesen.

Fésülködési és takarítási pihenőt tartunk,

bár, hogy a hányást ki takarította el,

az nem derült ki, a vétkes nem lehetett,

mert ő alig állt a lábán, vigasztalni próbáltuk,

hogy ne legyen neki olyan rossz,

azután inkább nem vettünk tudomást róla,

bőszén cigarettáztunk, mert a buszban nem lehetett.

Ja, a buszvezető a pisilést nevezte fésülködésnek.

Szerintem, aki repülővel utazott, annak nem volt

ilyen kalandos útja. Ott ugyanis hányási zacskók vannak.

A busz ablaka

nagyon hideg, pihen egy kicsit remegő homlokom.

Az ébredő Bécs hajnalszürkéje átmelegít,

mindjárt otthon vagyok, és a Rajnát nem is láttam,

és nagyon úgy fest, hogy most már nem is fogom.